

Dominika Muszyńska - ITF 2024/2025

Mons Silensis

Hora Šlęza se tyčí nad krajinou jako tichý svědek času – místo, kde se setkává mytologie s historií, víra s pamětí, kámen s energií. Podle některých je jednou ze sedmi čaker Země. Říká se, že kdo je citlivý, ucítí její sílu hned – jako by se pod nohama rozechvěl prastarý tep.

Od nepaměti zde lidé slavili a obětovali, vzývali bohy slunce a přírody. Už v 11. století si na přetrvávající pohanské rituály stěžoval kronikář Thietmar z Merseburgu. Přesto ani staletí křesťanského úsilí, kazatelů katolických i protestantských, nedokázala tento duch místa zcela umlčet. A dnes se vrací. Slavnosti jako Vítání jara, Kupadelné svátky či Dziady znovu ožívají v kruhu ohně a zpěvu.

V 80. letech minulého století se Šlęza stala centrem nového náboženského hnutí. Jeho přívrženci věřili, že právě tudy vede cesta ke spáse – a až nastane konec civilizace, budou z jejího vrcholu zachráněni jen ti, kdo patří k duchovnímu jádru slovanského národa. Celý plán měl být řízen silami z vesmíru.

Ale Šlęza není jen místem víry. Je i krajinou ztrát a návratů. Na počátku 20. století měla být symbolem regermanizace tohoto území. Po roce 1945 se proměnila v opěrný bod nových polských obyvatel – v kámen, do něhož mohli zakořenit. V symbol domova, který nebyl zděděn, ale znovu nalezen.

Koláže vznikly s využitím německých pohlednic zobrazujících Sobótku a horu Šlęzu ze sbírky místního knihkupce Roberta Gühmanna. Všechny známé zdroje uvádím níže:

Pohlednice ze sbírky Roberta Gühmanna

<https://polska-org.pl/5168821,foto.html>

<https://polska-org.pl/3261803,foto.html>

<https://polska-org.pl/691632,foto.html>

<https://polska-org.pl/6192962,foto.html>

<https://polska-org.pl/9468868,foto.html>

<https://polska-org.pl/675027,foto.html>

<https://polska-org.pl/770741,foto.html>

<https://polska-org.pl/725089,foto.html>

Fotografie ze sbírky Jacka Dehnela Awers/Rewers

<https://awers-rewers.pl/dzieciatko-jesus-2/>

<https://awers-rewers.pl/sigmund-baron-von-ow-felldorf-biskup-pasawy/>

Anonymous tantric artist. "Jyoti" (the Sun), tempera and gold on paper – plate 36 in: Ajit Mookerjee, Tantra Art: Its Philosophy and Physics, 1966.

Jacob Böhme, Oder Seraphinisch Blumen-Gärtlein, 1700

C.M. Bell (Washington, D.C.), Mason, T.S (1903-1905),

Collection of the Library of Congress

<https://www.loc.gov/resource/bellcm.17483/>

Élisée Reclus, Nouvelle Géographie Universelle, 1876-1894

Ludwig Richter, Der Zobtenberg (steel engraving), 1840

E. G. Swift, Electro astronomical atlas: designed for schools, academies and ladies' seminaries; with explanatory notes, questions and answers, 1874

F. B. Werner, Scenographia urbium Silesiae. 1737-1752